

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

Wsparcie dla Innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce

Część 1) Sokół – wdrożenie innowacyjnych technologii środowiskowych

1. Cel programu

Wdrożenie innowacyjnych technologii środowiskowych służących ograniczeniu oddziaływania zakładów/installacji/urządzeń na środowisko oraz wykorzystaniu lub produkcji technologii, wpisujących się w jeden z obszarów Krajowych Inteligentnych Specjalizacji¹ (KIS):

- Biogospodarka rolno-spożywcza, leśno-drzewna i środowiskowa:
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 2: *Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego* w zakresie:
    - Indywidualizacji produkcji meblarskiej, pkt 5
    - Innowacyjnych procesów i produktów w przemyśle celulozowo-papierniczym i opakowaniowym, pkt. 1, 2 i 4
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 3: *Biotechnologiczne i chemiczne procesy, bioprodukty i produkty chemii specjalistycznej oraz inżynierii środowiska* w zakresie:
    - Nowoczesnych biotechnologii w ochronie środowiska
- Zrównoważona energetyka:
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 4: *Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii*
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 5: *Inteligentne i energooszczędne budownictwo* w zakresie:
    - Materiałów i technologii
    - Systemów energetycznych budynków
    - Rozwoju maszyn i urządzeń
    - Przetwarzania i powtórnego użycia materiałów
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 6: *Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku*
- Gospodarka o obiegu zamkniętym – woda, surowce kopalne, odpady:
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 7: *Gospodarka o obiegu zamkniętym – woda, surowce kopalne, odpady* w zakresie:
    - Pozyskania surowców
    - Przetwórstwa i produkcji
    - Odpadów i ścieków
- Innowacyjne technologie i procesy przemysłowe (w ujęciu horyzontalnym)
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 10: *Inteligentne sieci i technologie informacyjno-komunikacyjne oraz geoinformacyjne* w zakresie:
    - Inteligentnych sieci w infrastrukturze
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 13: *Fotonika* w zakresie:
    - Technologii, materiałów i urządzeń dla fotowoltaiki
  - Krajowa Inteligentna Specjalizacja nr 15: *Innowacyjne technologie morskie w zakresie specjalistycznych jednostek pływających, konstrukcji morskich i przybrzeżnych oraz logistyki opartej o transport morski i śródlądowy* w zakresie:
    - Projektowania, budowy i konwersji specjalistycznych jednostek pływających

---

¹ 8 kwietnia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła dokument wykonawczy dla jednej ze strategii zintegrowanych – Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki (Dynamiczna Polska) SliEG - Program Rozwoju Przedsiębiorstw, którego integralną część stanowi Krajowa Inteligentna Specjalizacja (KIS)

- oraz ich specjalistycznego wyposażenia, pkt. 4 i 5
- Projektowania, budowy i przebudowy konstrukcji morskich i przybrzeżnych, pkt 3

Poprzez wdrożenie rozumie się uruchomienie produkcji nowego lub zmodernizowanego wyrobu, wdrożenie nowej technologii bądź rozpoczęcie świadczenia nowych usług.

2. Wskaźniki osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.

- 1) *Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R*

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 57, w tym:

- a) dla bezzwrotnych i zwrotnych form dofinansowania – co najmniej 57

- 2) *Liczba wdrożonych innowacyjnych technologii środowiskowych*

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi 70, w tym:

- b) dla zwrotnych form dofinansowania – co najmniej 70.

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 2 500 000 tys. zł**, w tym:

- 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania (faza B+R) – do 75 000 tys. zł,
- 2) dla zwrotnych form dofinansowania (faza B+R i W) – do 2 425 000 tys. zł.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2016 - 2023, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2022 r.,
- 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2023 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym w okresie trwania naboru.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

- 1) Okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2016 r. do 30.06.2023 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
- 2) Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi NFOŚiGW w zakresie kosztów kwalifikowanych”², z zastrzeżeniem, że:
  - w fazie B+R koszty w ramach kategorii 3.4.3 „Środki trwałe, sprzęt i wyposażenie, wartości niematerialne i prawne”, przeznaczone na zakup wartości niematerialnych i prawnych w formie licencji oraz nieopatentowanej wiedzy technicznej, technologicznej lub z zakresu organizacji i zarządzania, są kosztem kwalifikowanym nie współfinansowanym ze środków NFOŚiGW.
  - w fazie W:

---

² <http://nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/informacje-ogolne/kryteria-wyboru-przedstawiciel/>

- a) w ramach kategorii 3.1 „Przygotowanie przedsięwzięcia” kwalifikuje się tylko „Projekt budowlany i wykonawczy”;
- b) wyłącza się koszty kategorii 3.2 „Zarządzanie przedsięwzięciem” z zastrzeżeniem, że kwalifikuje się koszty „Nadzoru inwestorskiego i autorskiego”;
- c) wyłącza się koszty kategorii 3.3 „Koszty informacji i promocji”;
- d) wyłącza się koszty kategorii 3.4.1 „Koszt nabycia nieruchomości niezabudowanej, nieruchomości zabudowanej, zakup gruntu”,
- e) koszty w ramach kategorii 3.4.3 „Środki trwałe, sprzęt i wyposażenie, wartości niematerialne i prawne”, przeznaczone na zakup wartości niematerialnych i prawnych, nie mogą przekraczać 20% sumy pozostałych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
- f) wyłącza się koszty kategorii 3.4.4 „Pozostałe koszty”.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

- 1) dotacja (faza B+R),
- 2) pożyczka (faza B+R oraz faza W),
- 3) inwestycja kapitałowa (faza W).

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) w ramach fazy B+R:

dofinansowanie w formie dotacji. Maksymalny poziom dofinansowania w przypadku:

- a) mikro i małych przedsiębiorstw – do 80% kosztów kwalifikowanych;
- b) średnich przedsiębiorstw – do 70% kosztów kwalifikowanych;
- c) dużych przedsiębiorstw – do 60% kosztów kwalifikowanych;

dofinansowanie w formie pożyczki. Maksymalny poziom dofinansowania – do 85 % kosztów kwalifikowanych,

przy czym możliwe jest łączenie tych dwóch form wsparcia – w takim przypadku dofinansowanie w formie pożyczki jest udzielane jako uzupełnienie do 100% kosztów kwalifikowanych, po uwzględnieniu kwoty dotacji, z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów project finance Wnioskodawca jest zobowiązany do pokrycia 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia ze środków własnych wniesionych w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym (środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.). W przypadku tych projektów poziom dofinansowania pożyczką i dotacją nie może przekraczać 85% kosztów kwalifikowanych.

- 2) w ramach fazy W:

- a) dofinansowanie w formie pożyczki do 85% kosztów kwalifikowanych,
- b) dofinansowanie w formie inwestycji kapitałowej do 85% kosztów kwalifikowanych.

W przypadku projektów realizowanych w formule project finance wysokość udzielonego dofinansowania będzie ustalana dla każdego z projektów indywidualnie w dopuszczalnych powyżej granicach.

7.3 Warunki dofinansowania

7.3.1 Dofinansowanie w formie dotacji / pożyczki w fazie B+R

- 1) Faza B+R nie może trwać dłużej niż 24 miesięcy od daty zawarcia umowy o dofinansowanie;

- 2) Dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcie, które nie zostało zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie – decyduje data protokołu odbioru.
- 3) Warunkiem otrzymania wsparcia w fazie B+R jest wdrożenie wyników przedsięwzięcia zgodnie z ust. 9 pkt 4.. Projekty, w których nie przewidziano wdrożenia wyników nie mogą uzyskać dofinansowania. Brak kontynuacji projektu po zakończeniu części badawczo-rozwojowej nie będzie skutkować zwrotem dofinansowania w formie dotacji w przypadku, gdy przeprowadzone prace rozwojowe nie przyniosą oczekiwanych wyników, bądź analiza sytuacji rynkowej wykaże, że wdrożenie wyników fazy B+R jest nieopłacalne dla przedsiębiorcy.
- 4) W przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, będzie ono udzielane zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1).
- 5) Dofinansowanie fazy B+R może odbywać się, po akceptacji NFOŚiGW, w systemie zaliczkowym lub w systemie refundacji poniesionych kosztów kwalifikowanych.
- 6) W przypadku dofinansowania fazy B+R w systemie zaliczkowym zaliczki wypłacane są na podstawie składanych wniosków o płatność. Warunkiem otrzymania kolejnej transzy zaliczki jest rozliczenie przez beneficjenta co najmniej 70% sumy wszystkich wcześniej otrzymanych zaliczek.
- 7) W przypadku dofinansowania fazy B+R w formie pożyczki na warunkach określonych w „Zasadach udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”:
  - a) kwota pożyczki: do 5 mln zł,
  - b) oprocentowanie pożyczki:
    - i) na warunkach rynkowych (pożyczka nie stanowi pomocy publicznej): oprocentowanie na poziomie stopy referencyjnej ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14, 19.01.2008, str. 6)

lub

- ii) na warunkach preferencyjnych: oprocentowanie WIBOR 3M +50 p.b., nie mniej niż 2% w skali roku,

przy czym pożyczka nie podlega umorzeniu.

7.3.2 Dofinansowanie w formie pożyczki w fazie W

- 1) Kwota pożyczki:
    - a) od 0,5 mln zł do 150 mln zł (dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw),
    - b) od 0,5 mln zł do 300 mln zł (dla dużych przedsiębiorstw).
  - 2) Oprocentowanie pożyczki:
    - a) na warunkach rynkowych (pożyczka nie stanowi pomocy publicznej): oprocentowanie na poziomie stopy referencyjnej ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14, 19.01.2008, str. 6)
- lub
- b) na warunkach preferencyjnych: oprocentowanie WIBOR 3M +50 p.b., nie mniej niż 2% w skali roku.
- 3) Częściowe umorzenie pożyczki, o której mowa w ust. 2.b: Pożyczka może być częściowo umorzona na warunkach określonych w „Zasadach udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

- 4) Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków.
- 5) Okres finansowania – pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej.
- 6) Okres karencji – przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych, liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 12 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia.
- 7) Pierwsza wypłata może nastąpić nie wcześniej niż po uzyskaniu przez Beneficjenta ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę, o ile jest wymagana.
- 8) Dofinansowanie fazy W może odbywać się, po akceptacji NFOŚiGW, w systemie zaliczkowym lub w systemie refundacji poniesionych kosztów kwalifikowanych. W przypadku dofinansowania fazy W w systemie zaliczkowym zaliczki wypłacane są na podstawie składanych wniosków o płatność. Warunkiem otrzymania kolejnej transzy zaliczki jest rozliczenie przez beneficjenta co najmniej 70% sumy wszystkich wcześniej otrzymanych zaliczek.
- 9) W przypadku, gdy dofinansowanie (pożyczka, częściowe umorzenie pożyczki) stanowi pomoc publiczną, musi być ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej.

7.3.3 Dofinansowanie w formie inwestycji kapitałowej w fazie W

- 1) W ramach fazy W niniejszego programu Beneficjenci wskazani w ust. 7.4, działający w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej mogą ubiegać się o wniesienie środków NFOŚiGW na podwyższenie kapitału zakładowego poprzez objęcie udziałów/akcji po cenie nominalnej, na działania zgodne z ust. 7.5 niniejszego programu, w zamian za emitowane przez siebie udziały lub akcje.
- 2) Sposób wniesienia środków NFOŚiGW w formie objęcia udziałów lub akcji regulują „Wytyczne finansowania przedsięwzięć w formie objęcia lub nabycia udziałów lub akcji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”, a w zakresie tam nieuregulowanym stosuje się odpowiednio zapisy niniejszego programu.
- 3) Ostateczne warunki nabywania lub obejmowania akcji są określone indywidualnie na podstawie analizy sytuacji finansowej beneficjenta, przy zachowaniu następujących warunków (zgodnie z Wytycznymi finansowania przedsięwzięć w formie objęcia lub nabycia udziałów lub akcji przez NFOŚiGW):
  - a) okres, w którym NFOŚiGW pozostaje udziałowcem lub akcjonariuszem beneficjenta, może objąć nie dłużej niż 15 pełnych lat obrotowych beneficjenta. Okres ten wyznaczony jest od momentu zarejestrowania objętych lub nabytych przez NFOŚiGW udziałów lub akcji do momentu całkowitego wycofania zaangażowania kapitałowego NFOŚiGW;
  - b) minimalna wartość inwestycji kapitałowej wynosi 3 mln zł;
  - c) maksymalny udział NFOŚiGW w kapitale zakładowym beneficjenta nie może przekroczyć 49%;
  - d) koszt kapitału wyznaczany jest na warunkach rynkowych (nie stanowi pomocy publicznej) na poziomie stopy bazowej ustalonej zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14, 19.01.2008, str. 6), powiększonej o marżę proporcjonalną do ryzyka inwestycyjnego.
- 4) Nie jest możliwe łączenie form dofinansowania (udzielenie pożyczki oraz dofinansowania w formie inwestycji kapitałowej na to samo przedsięwzięcie).

7.4 Beneficjenci

Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 646 z późn. zm.).

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Wsparcie kierowane jest na przedsięwzięcia wpisujące się w co najmniej jeden z obszarów Krajowej Inteligentnej Specjalizacji, o których mowa w pkt 1.

Przedsięwzięcia muszą charakteryzować się innowacyjnością co najmniej na poziomie krajowym. Przez innowacyjność rozumie się zarówno innowacyjność produktową, rozumianą jako wprowadzenie wyrobu lub usługi, które są nowe lub znacząco udoskonalone w zakresie swoich cech lub zastosowań, jak i procesową, rozumianą jako wdrożenie nowej lub znacząco udoskonalonej metody produkcji lub dostawy.

7.5.1 w fazie B+R:

Przedsięwzięcia, które obejmują wyłącznie prace badawcze i rozwojowe, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt 3, ppkt. c) i pkt. 4 Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. (Dz.U. 2018, poz. 87)

Beneficjent może powierzyć realizację części prac B+R w projekcie podwykonawcy.

7.5.2 w fazie W:

Przedsięwzięcia realizowane w istniejącym lub nowopowstałym przedsiębiorstwie/zakładzie polegające na:

- uruchomieniu produkcji nowego lub zmodernizowanego wyrobu/technologii,
- wdrożeniu nowej albo znacząco udoskonalonej technologii,

które służą poprawie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych, zmniejszają negatywny wpływ człowieka na środowisko lub wzmacniają odporność gospodarki na presje środowiskowe.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU*

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się ze zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		

7.	Wnioskodawca wywiązuje się ze zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym**		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie została zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		

*) Kryteria obowiązują zarówno w Fazie B+R, jak i w fazie W.

**) W przypadku fazy B+R weryfikowany jest rodzaj prowadzonych prac. W ramach kryterium ocenie podlega, czy projekt ma charakter projektu badawczego, w którym przewidziano realizację wyłącznie prac badawczych i rozwojowych lub tylko rozwojowych.

KRYTERIA JAKOŚCIOWE PUNKTOWE – Faza W

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	PUNKTY	WAGA	WYNIK OCENY (uzyskana liczba pkt x waga)
I.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Projekt wpisuje się w Krajową Inteligentną Specjalizację zgodnie z celem programu wskazanym w ust. 1 Programu	0 pkt 1 pkt	10	max 10 pkt
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>0 pkt. - Projekt nie jest zgodny z KIS</p> <p>1 pkt - Projekt jest zgodny z KIS</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 punktów) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
2.	Innowacyjność rozwiązania będącego rezultatem projektu	0 pkt 1 pkt 2 pkt 3 pkt	5	max 15 pkt
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>0 pkt. - Rozwiązanie nie jest innowacyjne</p> <p>1 pkt - Rozwiązanie jest innowacyjne w skali regionalnej</p> <p>2 pkt. - Rozwiązanie jest innowacyjne w skali kraju</p> <p>3 pkt. - Rozwiązanie jest innowacyjne w skali międzynarodowej</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie poniżej 10 punktów) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
3.	Ocena planowanego efektu ekologicznego – wpływ na realizację wskaźników programu priorytetowego	0 pkt	5	max 25 pkt

		2 pkt		
		3 pkt		
		5 pkt		
<p>Zasady oceny*:</p> <p>0 pkt. - założenia i dane, będące podstawą do wyliczenia efektu ekologicznego, nie są wiarygodne i nie wskazują na możliwość osiągnięcia zakładanego efektu ekologicznego</p> <p>Założenia i dane będące podstawą wyliczenia efektu ekologicznego są wiarygodne i wskazują na możliwość osiągnięcia wskazanego efektu ekologicznego oraz:</p> <p>2 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca uzasadnił korzyści wynikające z zastosowania wyników projektu w praktyce gospodarczej wraz z analizą potencjału rynkowego rozwiązania będącego wynikiem projektu (wielkość rynku, szacunkowe efekty ekonomiczne, np. szacunkowy przychód ze sprzedaży nowego/ulepszonego produktu/technologii lub szacunkowe oszczędności wynikające z zastosowania rozwiązania będącego wynikiem projektu) <p>3 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca uzasadnił korzyści wynikające z zastosowania wyników projektu w praktyce gospodarczej wraz z analizą potencjału rynkowego rozwiązania będącego wynikiem projektu (wielkość rynku, szacunkowe efekty ekonomiczne, np. szacunkowy przychód ze sprzedaży nowego/ulepszonego produktu/technologii lub szacunkowe oszczędności wynikające z zastosowania rozwiązania będącego wynikiem projektu) - Wnioskodawca zamieścił wiarygodny opis potencjału wyników projektu w kontekście aktualnego stanu techniki - przewaga proponowanego rozwiązania nad obecnie stosowanymi <p>5 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca uzasadnił korzyści wynikające z zastosowania wyników projektu w praktyce gospodarczej wraz z analizą potencjału rynkowego rozwiązania będącego wynikiem projektu (wielkość rynku, szacunkowe efekty ekonomiczne, np. szacunkowy przychód ze sprzedaży nowego/ulepszonego produktu/technologii lub szacunkowe oszczędności wynikające z zastosowania rozwiązania będącego wynikiem projektu) - Wnioskodawca zamieścił wiarygodny opis potencjału wyników projektu w kontekście aktualnego stanu techniki - przewaga proponowanego rozwiązania nad obecnie stosowanymi - Wnioskodawca uzasadnił zapotrzebowanie na wyniki projektu (wskazanie grupy docelowej odbiorców (podmiotu/grupy podmiotów) w kontekście potrzeb prowadzonej przez nich działalności gospodarczej lub innej) <p><i>* O ile będzie to możliwe efekt ekologiczny będzie porównywany z możliwymi do osiągnięcia efektami ekologicznymi dostępnymi na rynku technologii</i></p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
<p>Suma punktów w obszarze I</p> <p><i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)</i></p>				max 50 pkt
II.	WYKONALNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Ocena uzasadnienia wyboru przyjętego rozwiązania/technologii (w tym wskazanie obecnego stanu techniki)	0 pkt 4 pkt	1	max 4 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. - analiza alternatywnych rozwiązań nie potwierdza uzasadnienia wyboru technologii (nie zawiera niezbędnych danych uzasadniających wybór)</p> <p>4 pkt. - analiza alternatywnych rozwiązań (lub uzasadnienie braku alternatywnych rozwiązań) potwierdza uzasadnienia wyboru technologii (zawiera niezbędne dane uzasadniające wybór)</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie powoduje odrzucenia wniosku</i></p>				

2.	Ocena realności wdrożenia przyjętego rozwiązania (w tym: możliwość utrzymania trwałości rzeczowej i ekologicznej, realistyczny harmonogram wdrażania z uwzględnieniem posiadanych pozwoleń i harmonogramu pozyskiwania pozostałych)	0 pkt 2 pkt 4 pkt	2	max 8 pkt
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>0 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości utrzymania trwałości przedsięwzięcia w okresie 5 lat (rzeczowej i ekologicznej) - brak realistycznego harmonogramu wdrażania projektu - brak wiarygodnych informacji z zakresu prawa do dysponowania gruntami lub obiektami na cele inwestycji, posiadanej i wymaganej dokumentacji technicznej i projektowej, wymaganych prawem decyzji, uzgodnień i pozwoleń administracyjnych <p>2 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - realna możliwość utrzymania trwałości przedsięwzięcia w okresie 5 lat (rzeczowej i ekologicznej) - wiarygodna informacja z zakresu prawa do dysponowania gruntami lub obiektami na cele inwestycji, posiadanej i wymaganej dokumentacji technicznej i projektowej - realistyczny harmonogram pozyskiwania pozostałych (brakujących) pozwoleń, decyzji administracyjnych i innych niezbędnych dokumentów zezwalających na realizację inwestycji (jeśli dotyczy) - realistyczny harmonogram wdrażania projektu (weryfikowany powyższymi punktami) <p>4 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - realna możliwość utrzymania trwałości przedsięwzięcia w okresie 5 lat (rzeczowej i ekologicznej) - wniosek posiada komplet dokumentów z zakresu prawa do dysponowania gruntami lub obiektami na cele inwestycji, wymaganą dokumentację techniczną i projektową, komplet decyzji administracyjnych zezwalających na realizację przedsięwzięcia (jeśli dotyczy) - harmonogram wdrażania projektu oraz powyższe elementy wskazują na pełną gotowość przedsięwzięcia do realizacji <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
3.	Ocena przygotowania instytucjonalnego do wdrożenia przyjętego rozwiązania (czy możliwe jest sprawne wdrożenie projektu i jego trwałość instytucjonalna - ocena dotyczy również podmiotu upoważnionego do ponoszenia kosztów)	0 pkt 2 pkt 4 pkt	2	max 8 pkt
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>0 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca nie posiada doświadczenia w realizacji projektu z dziedziny objętej wnioskiem lub o podobnym charakterze i nie uprawdopodobnił możliwości pozyskania niezbędnego wsparcia zewnętrznego - brak przejrzystej struktury realizacji projektu - Wnioskodawca nie dysponuje niezbędnym potencjałem organizacyjnym potrzebnym do realizacji projektu i nie uprawdopodobnił możliwości jego pozyskania na zewnątrz <p>2 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca spełnia 2 z 3 poniższych warunków: - Wnioskodawca posiada doświadczenie w realizacji minimum jednego projektu z dziedziny objętej wnioskiem lub o podobnym charakterze lub uprawdopodobnił możliwości pozyskania niezbędnego wsparcia zewnętrznego - wskazano przejrzystą strukturę realizacji projektu - Wnioskodawca dysponuje niezbędnym potencjałem organizacyjnym potrzebnym do realizacji projektu lub uprawdopodobnił możliwości jego pozyskania na zewnątrz <p>4 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca spełnia wszystkie poniższe warunki: - Wnioskodawca posiada doświadczenie w realizacji minimum trzech projektów z dziedziny objętej wnioskiem lub o podobnym charakterze lub uprawdopodobnił możliwości pozyskania niezbędnego wsparcia zewnętrznego 				

<ul style="list-style-type: none"> - wskazano przejrzystą strukturę realizacji projektu - Wnioskodawca dysponuje niezbędnym potencjałem organizacyjnym potrzebnym do realizacji projektu lub uprawdopodobnił możliwości jego pozyskania na zewnątrz 				
Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie powoduje odrzucenia wniosku				
Suma punktów w obszarze II (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)				max 20 pkt
III.	EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA			
1.	Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego	0 pkt 3 pkt 5 pkt	3	max 15 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. - Wnioskodawca nie uzasadnił konieczności poniesienia wydatków na realizację projektu w celu osiągnięcia efektu ekologicznego lub zakres przedsięwzięcia nie gwarantuje osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu (rzeczowego i ekologicznego)</p> <p>3 pkt. - do 20 % planowanych wydatków dotyczących projektu oraz zakres rzeczowy przedsięwzięcia budzi wątpliwości co do ich niezbędności i bezpośredniego związania z realizacją projektu, przy czym zakres przedsięwzięcia wskazuje na możliwość osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu (rzeczowego i ekologicznego)</p> <p>5 pkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 100 % planowanych wydatków wynikających z zakresu rzeczowego przedsięwzięcia jest niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją projektu - nakłady na realizację projektu w sposób bezpośredni przyczynią się do osiągnięcia efektu ekologicznego - zakres przedsięwzięcia gwarantuje osiągnięcie zakładanych rezultatów projektu (rzeczowego i ekologicznego) <p>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</p>				
2.	Ocena wysokości kosztów pod warunkiem zaakceptowania ich kwalifikowalności w poszczególnych kategoriach	0 pkt 3 pkt 5 pkt	3	max 15 pkt
<p>Zasady oceny**:</p> <p>0 pkt. - wysokość kosztów nieadekwatna do zakresu przedsięwzięcia lub nie wpisuje się w katalog kosztów kwalifikowanych lub metoda kalkulacji kosztów nie jest wiarygodna</p> <p>3 pkt. - do 20 % kosztów jest nieadekwatna do zakresu przedsięwzięcia lub nie wpisuje się w katalog kosztów kwalifikowanych lub koszty nie zostały oszacowane w pełnym zakresie. Przedstawiona metoda kalkulacji kosztów jest wiarygodna</p> <p>5 pkt. - wysokość kosztów adekwatna do zakresu przedsięwzięcia i wpisuje się w katalog kosztów kwalifikowanych. Koszty zostały racjonalnie oszacowane. Przedstawiona metoda kalkulacji kosztów jest wiarygodna.</p> <p>** O ile będzie to możliwe wysokość kosztów będzie porównywana z kosztami wdrożenia dostępnych na rynku technologii</p> <p>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</p>				
Suma punktów w obszarze III (dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wymagane jest uzyskanie 60% punktów)				max 30 pkt
Suma punktów z oceny w obszarach I-III (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny przedsięwzięcia wynosi 60 punktów)				max 100 pkt

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE – Faza B+R

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	OCENA FINANSOWA		
1.	Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>.</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.</p> <p>Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna.</p>			
2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>.</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.</p> <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1.</p>			
II.	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ		
1.	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy publicznej		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena dopuszczalności i intensywności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z warunkami określonymi we właściwych przepisach o pomocy publicznej.</p> <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</p>			
III.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA		
1.	Zgodność z Krajowymi Inteligentnymi Specjalizacjami zgodnie z celem programu wskazanym w ust. 1 Programu		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>W ramach przedmiotowego kryterium weryfikacji podlega, czy rozwiązanie będące przedmiotem projektu, wpisuje się w dokument strategiczny pn. „Krajowa Inteligentna Specjalizacja”, stanowiący załącznik do Programu Rozwoju Przedsiębiorstw przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 8 kwietnia 2014 r. z późn. zm.</p> <p>Ocena kryterium odbywa się na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie</p> <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku.</p>			
2.	Innowacyjność rozwiązania będącego rezultatem projektu		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Projekt winien dotyczyć innowacji produktowej lub procesowej. W konkursie nie jest możliwe dofinansowanie projektów, których efektem jest wyłącznie powstanie rozwiązania stanowiącego innowację marketingową lub organizacyjną. Do oceny kryterium przyjmuje się definicję innowacji określoną w podręczniku OECD Podręcznik Oslo:</p>			

<ul style="list-style-type: none"> – innowacja produktowa oznacza wprowadzenie na rynek przez dane przedsiębiorstwo nowego towaru lub usługi, lub znaczące ulepszenie oferowanych uprzednio towarów i usług w odniesieniu do ich charakterystyk lub przeznaczenia; – innowacja procesowa oznacza wprowadzenie do praktyki w przedsiębiorstwie nowych, lub znacząco ulepszonych metod produkcji lub dostawy; <p>W ramach przedmiotowego kryterium ocenie podlega:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czy rezultat projektu charakteryzuje się innowacyjnością co najmniej w skali polskiego rynku, w kontekście posiadanych przez niego nowych cech, funkcjonalności w porównaniu do rozwiązań dostępnych na polskim rynku. <p><i>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</i></p>			
3.	Zmniejszenie oddziaływania na środowisko		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>W ramach przedmiotowego kryterium sprawdzane będzie w jakim stopniu stworzenie nowoczesnych rozwiązań (technologii) prowadzić będzie do znacznego zmniejszenia oddziaływania na środowisko.</p> <p>Za znaczne zmniejszenie oddziaływania na środowisko rozumie się zmianę (zmniejszenie/ zwiększenie) w wysokości nie mniejszej niż 10% w stosunku do stanu sprzed realizacji projektu.</p> <p>Projekt wpisuje się w jeden z obszarów wymienionych poniżej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zastosowanie rozwiązań gwarantujących oszczędność surowcową, w tym oszczędność wody – zastosowanie technologii mało- i bezodpadowych, w tym zmniejszenie ilości ścieków – zastosowanie rozwiązań gwarantujących zmniejszenie ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery – zastosowanie rozwiązań gwarantujących zmniejszenie poziomu hałasu – zastosowanie rozwiązań wydłużających cykl życia produktu – zastosowanie rozwiązań zmniejszających zużycie energii <p><i>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</i></p>			
IV.	WYKONALNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA		
1.	Ocena uzasadnienia wyboru przyjętego rozwiązania/technologii (w tym wskazanie obecnego stanu techniki) oraz możliwość zastosowania wyników projektu w gospodarce lub ich innego praktycznego wykorzystania		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>W ramach przedmiotowego kryterium weryfikowana będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawiona analiza alternatywnych rozwiązań (lub uzasadnienie braku alternatywnych rozwiązań) potwierdzająca wybór technologii (zawiera niezbędne dane uzasadniające wybór) – zgodność z założeniami Programu – prace rozwojowe są ukierunkowane na określone w projekcie potencjalne zastosowanie ich wyników w praktyce: <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca przedstawił rzetelny stan opisu stanu nauki i techniki - Wnioskodawca udowodnił potencjał aplikacyjny projektu w kontekście aktualnego stanu wiedzy, techniki i technologii - Wnioskodawca uwiarygodnił zapotrzebowanie na wyniki projektu / określił grupę docelową odbiorców - Wnioskodawca udowodnił przewagę proponowanego rozwiązania w stosunku do rozwiązań obecnie stosowanych <p><i>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</i></p>			
2.	Posiadanie odpowiednich zasobów materialnych i kadrowych niezbędnych do wykonania projektu		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>W ramach przedmiotowego kryterium ocenie podlegać będzie potencjał Wnioskodawcy w kontekście zasobów koniecznych do realizacji przedmiotowego projektu. Jeśli część prac będzie realizowana przez podwykonawcę, Wnioskodawca zobowiązany jest wykazać we wniosku, że ww. podmiot posiada odpowiedni potencjał do realizacji projektu.</p> <p>Ocenie będzie podlegało, czy:</p>			

<ul style="list-style-type: none"> – Wnioskodawca posiada personel badawczy – Wnioskodawca posiada odpowiednie warunki techniczne oraz infrastrukturę badawczą na potrzeby realizacji projektu – Wnioskodawca posiada w swoich strukturach organizacyjnych komórkę wyspecjalizowaną w obszarach transferu technologii, zabezpieczenia kompetencji i zasobów poszczególnych podmiotów – Wnioskodawca posiada potencjał organizacyjnych/ doświadczenie w realizacji i zarządzaniu projektami badawczymi, pracami rozwojowymi, wdrożeniami innowacyjnych technologii 			
Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku			
V.	EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA		
1.	Przewidywane efekty ekonomiczne		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie , czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wnioskodawca przedstawił potencjał rynkowy wyników projektu i jego właściwe rozpoznanie oraz wykazał korzyści z zastosowania wyników projektu w praktyce gospodarczej; – Wnioskodawca przedstawił szacunkowe efekty ekonomiczne, społeczne i środowiskowe wynikające z zastosowania rozwiązania będącego wynikiem projektu; – Wnioskodawca uzasadnił konieczność poniesienia wydatków na realizację projektu w celu osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu (rzeczowego i ekologicznego); – Zakres przedsięwzięcia gwarantuje osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu. <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</p>			
2.	Ocena wysokości kosztów pod warunkiem zaakceptowania ich kwalifikowalności w poszczególnych kategoriach		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie, czy wysokość kosztów adekwatna do zakresu przedsięwzięcia i wpisuje się w katalog kosztów kwalifikowanych. Koszty zostały racjonalnie oszacowane. Przedstawiona metoda kalkulacji kosztów jest wiarygodna</p> <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</p>			

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE – Faza W

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	OCENA FINANSOWA		
1.	Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>.</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.</p> <p>Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna.</p>			
2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej		

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z *Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie*.

Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1.

II.	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ		
1.	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy publicznej		

Zasady oceny:

Ocena dopuszczalności i intensywności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z warunkami określonymi we właściwych przepisach o pomocy publicznej.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku

9. Postanowienia dodatkowe

- 1) Obowiązkowym załącznikiem do wniosków o dofinansowanie w fazie W jest studium wykonalności wraz z aktywnym modelem finansowym opracowane wg instrukcji umieszczonej w generatorze wniosków o dofinansowanie. W przypadku wniosku dotyczącego inwestycji kapitałowej studium wykonalności powinno obejmować wszystkie jej aspekty.
- 2) Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.
- 3) W przypadku projektów project finance Wnioskodawca jest zobowiązany do pokrycia 15% kosztów kwalifikowanego przedsięwzięcia ze środków własnych wniesionych w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym (środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.).
- 4) Okres trwałości przedsięwzięć realizowanych w fazie B+R upływa z datą potwierdzenia realizacji/wdrożenia rozwiązania będącego przedmiotem fazy B+R. W przedmiotowym programie dopuszczalne są następujące formy wdrożenia:
  - a) wdrożenie wyników prac rozwojowych we własnej działalności gospodarczej Wnioskodawcy poprzez rozpoczęcie produkcji lub świadczenia usług na bazie uzyskanych wyników projektu;
  - b) sprzedaż (na zasadach rynkowych) praw do wyników prac rozwojowych w celu wdrożenia ich do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy (z zastrzeżeniem, że za wdrożenie wyników prac rozwojowych nie uznaje się zbycia wyników tych prac w celu ich dalszej odsprzedaży);
  - c) udzielenie licencji (na zasadach rynkowych) na korzystanie z przysługujących Wnioskodawcy praw własności przemysłowej w działalności gospodarczej prowadzonej przez innego przedsiębiorcę;

- 5) Dla przedsięwzięć już rozpoczętych, dla których podpisano umowy z wykonawcami lub dostawcami, również obowiązują zasady konkurencyjności wyboru kontrahenta zgodnie z oświadczeniem składanym na etapie wniosku w sprawie wyłonienia i podpisania umowy z wykonawcą/dostawcą. W przypadku niespełnienia wyżej wskazanego wymogu powyższe koszty zostaną uznane za niekwalifikowane.